МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ЩОДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ ДИСКУРС ІНОЗЕМНОЇ МОВИ»
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) ОСВІТНЬОГО РІВНЯ
ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 061 – «ЖУРНАЛІСТИКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЖУРНАЛІСТИКА»

КРЕМЕНЧУК 2025

Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Публіцистичний дискурс іноземної мови» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього рівня денної форми навчання зі спеціальності 061 – «Журналістика» освітньо-професійної програми «Журналістика»

Укладач асист. А. Р. Гайкова

Рецензент к. пед. н., доц. Т. В. Дніпровська

Кафедра лінгводидактики та журналістики

Затверджено методичною радою Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

Протокол № 6 від 12. 02. 2025р

Голова методичної ради _____ проф. Віктор КОСТІН

ЗМІСТ

Вступ…….. 4
1 Перелік практичних робіт…… 7
Практична робота № 1 Професійно-орієнтовані іншомовні джерела публіцистичного дискурсу ……... 7
Практична робота № 2 Методика пошуку нової інформації в іншомовних джерелах публіцистичного дискурсу…….. 9
Практична робота № 3 Лінгвістичні методи аналітичного опрацювання іншомовних джерел ……..…… 10
Практична робота № 4 Дослідження друкованої іншомовної оригінальної літератури публіцистичного дискурсу та розширення лексико-граматичних навичок ……..... 12
Практична робота № 5 Електронні іншомовні джерела публіцистичного дискурсу …… 14
Практична робота № 6 Пошук інформації в мережі Інтернет за методом ключових слів ……..... 16
Практична робота № 7 Основи перекладу професійно-орієнтованих іншомовних джерел …… 18
Практична робота № 8 Лінгвістичні особливості перекладу професійно-орієнтованих іншомовних джерел публіцистичного дискурсу ……..……. 21
2 Питання до іспиту…….. 24
3 Критерії оцінювання знань студентів…….. 27
Список літератури……. 30

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Публіцистичний дискурс іноземної мови» належить до дициплін професійної підготовки здобувачів освіти за ОПП «Журналістика».

Методичні вказівки складені відповідно до освітньої програми й орієнтують студентів на систематичне та поглиблене вивчення навчальної дисципліни. Вивчення навчального курсу має на меті допомогти студентам оволодіти теоретичними знаннями та практичними навичками.

Метою викладання навчальної дисципліни «Публіцистичний дискурс іноземної мови» є вивчення особливостей англомовного публіцистичного дискурсу у сучасному світі, формування професійної комунікативної компетенції, що складається з лінгвістичної компетенції (мовленнєвих умінь і мовних знань), соціолінгвістичної та прагматичної компетенцій в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела публіцистичного дискурсу.

Завдання навчальної дисципліни: сформувати необхідну комунікативну спроможність у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах щодо публіцистичного дискурсу; навчити студентів уявленню щодо концептуальних засад сучасних досліджень мов дискурсу у іншомовних виданнях, телебаченні, газетах та Інтернету; надати знання щодо основних теорій медіа-дискурсу, базових понять і термінів публіцистичного аналізу, сприяти практичному засвоєнню теоретичного матеріалу у вигляді вправ з аналізу і створення публіцистичних медіа-текстів.

Система знань і умінь після вивчення навчальної дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

– знати: фонологічні, лексичні, граматичні і стилістичні явища та закономірності публіцистичного дискурсу іноземної мови як системи; мовні характеристики публіцистичного дискурсу: усного та письмового мовлення,

підготовленого та не підготовленого мовлення, офіційного та неофіційного мовлення; основні правила та вимоги щодо усного і письмового мовлення.

– уміти: визначити джерела публіцистичного дискурсу; вільно користуватися професійною лексикою; виконувати усний та письмовий переклад на рівні речення і тексту; розвивати уміння говоріння, аудіювання, читання та письма в межах тематики і нормативів, передбачених програмою.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні компетентності:

СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК 07. Здатність створювати медіапродукт іноземною мовою.

СК 08. Здатність комплексно аналізувати літературні та публіцистичні твори та здійснювати їх експертну оцінку.

СК 14. Здатність до ефективної, конструктивної та продуктивної комунікації у професійній сфері.

Програмні результати навчання:

ПРН-01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПРН-08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПРН-12. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, іноземною мовою.

ПРН-13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально комунікаційних наук.

ПРН-19. Створювати медіапродукт іноземною мовою.

ПРН-20. Комплексно аналізувати літературні та публіцистичні твори та здійснювати їх експертну оцінку.

ПРН-26. Ефективно взаємодіяти та спілкуватись у професійній сфері.

Методичні вказівки щодо практичних занять складено відповідно до освітньо-професійної та навчальної програм з курсу «Публіцистичний дискурс іноземної мови» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 061 «Журналістика» на основі модульної системи з урахуванням нових підходів щодо підготовки фахівців.

Методичні вказівки містять вступ, перелік практичних занять, питання до іспиту, список літератури. Кожне практичне заняття має чітко сформульовані тему, мету, містить короткі теоретичні відомості, завдання, контрольні питання та літературу до теми.

На заняттях опрацьовують питання, які спрямовані на поглиблене оволодіння навчальним матеріалом і його закріплення. Запропонований список літератури надасть змогу детальніше вивчити питання, передбачені навчальною програмою, та ознайомитися з різними тлумаченнями стосовно однієї теми. Питання до іспиту дозволять з’ясувати рівень оволодіння студентами навчальним матеріалом.

1 ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

Практична робота № 1

Тема. Професійно-орієнтовані іншомовні джерела публіцистичного дискурсу

Мета: ознайомити студентів з поняттям публіцистичного стилю мовлення; визначити підстилі; ознайомити з численними запозиченнями в різних мовах.

Короткі теоретичні відомості

Публіцистичний стиль мовлення – стиль, що характеризує різного роду «звернення» до публіки. До жанрів цього стилю належать статті, інтерв'ю, доповіді, виступи, промови, есе. Найчастіше публіцистичний стиль використовують засоби масової інформації.

Публіцистичний стиль виступає як у письмовій, так і в усній формі, які в межах цього стилю тісно співпрацюють, зближуються, причому основною вважається письмова форма.

Дослідники також виділяють такі підстилі:

– журнально-публіцистичний (мова газети);

– агітаційний (заклики, листівки, прокламації);

– офіційний політико-ідеологічний (постанови);

– масово-політичний (виступи на масових політичних зборах).

Публіцистичність як властивість суб'єктивно-вольового оцінного висловлювання співвідноситься з полемічною мовою і досягається завдяки точним характеристикам, епітетам, нагнітанню оцінок, лексично-семантичним повторам. Отже, публіцистика та емоційно-оцінна експресивна одиниця мови – це структурно-семантичне поняття публіцистичного стилю.

У сучасному публіцистичному мовленні яскраво простежується мода на вживання слів іншомовного походження, причому тих, відповідники яких існують у нашій мові й активно використовуються мовцями. Наприклад, українські слова промова (виступ), вистава, посольство (посол), ідея

замінюються англіцизмами спіч, перфоменс, амбасада (амбасадор), меседж; головний гість вечірки, дівочий гурт на фронт мен, хедлайнер, гьорлз-бенд.

Англійський політичний дискурс, що розглядається нами, має свої лінгвостилістичні особливості. Зокрема, характерними рисами щодо лексики є дуже широке використання професійної політичної термінології, часте вживання «високих», тобто. книжкових слів, кліше та штампів, необразних стійких фраз.

Можна зазначити, що численні запозичення у словнику англійської мови здебільшого увійшли до нього з латинської та французької. Вони сприяють створенню урочистого, консервативно-піднесеного іміджу. Рідше в англійській мові зустрічаються грецькі, німецькі та італійські запозичення. Привертає увагу широке використання в англійській політичній мові неасимільованих французьких слів і виразів – так званих «варваризмів».

Завдання до теми

Завдання 1. Надайте визначення поняття «публіцистичний стиль мовлення».

Завдання 2. Проаналізуйте, які жанри належать цьому стилю.

Завдання 3. Охарактеризуйте, які дослідники виділяють підстилі.

Завдання 4. Проаналізуйте прагматичний аспект дескрипцій одягу в англомовному публіцистичному дискурсі.

Завдання 5. З’ясуйте особливості граматики заголовків видання «National Geographic».

Завдання 6. Охарактеризуйте класифікацію заголовків «National Geographic» за ефективністю та прийомами їх створення.

Завдання 7. Проаналізуйте п’ять типів «ефективних» заголовків.

Завдання 8. Обґрунтуйте, на що потрібно покладатися для пошуку необхідної інформації в іншомовних джерелах.

Контрольні питання

1. Які функції публіцистичного стилю мовлення?

2. Які напрями аналізу визначення необхідної інформації?

3. Що впливає на пошук?

4. У яких межах тісно співпрацюють стилі публіцистичного дискурсу?

5. Які особливості визначають престиж мови?

Література: [6, с. 20–56; 7, с. 4–15; 8, с. 10–46; 12, с. 122–123; 11, с. 148–150].

Практична робота № 2

Тема. Методика пошуку нової інформації в іншомовних джерелах публіцистичного дискурсу

Мета: надати відомості про методи пошуку; ознайомити студентів з особливостями іншомовних джерел; сформувати вміння використовувати різні методи для досягнення цілей.

Короткі теоретичні відомості

Публіцистичний дискурс розглядаємо як окремий тип дискурсу та як корелят публіцистичного стилю.

Англійська преса, зокрема, газети Великобританії та США, вирізняється не тільки експресією, але й елементами розмовної мови. Структурні та семантичні характеристики розмовної мови використовуються в публіцистичному тексті для компресії переданого повідомлення. У такий спосіб лексика розмовної мови сприяє створенню стислості, яка є однією з провідних ознак публіцистичного стилю.

На підставі проведеного огляду характеристик публіцистичного дискурсу доходимо висновку, що аналізований дискурс має характерні ознаки як на лексичному, так і на граматичному рівнях мовної системи. Сукупність таких особливостей дозволяє газеті чи журналу найефективніше виконувати властиві їм функції, а в науковому аспекті дозволяє аргументовано виділяти цей дискурс. Особливості засобів масової інформації та масової комунікації загалом, а також специфіка публікацій як продукту суспільної діяльності обґрунтовано підтверджують необхідність визнання публіцистичного стилю як одного з функціональних стилів.

Завдання до теми

Завдання 1. Надайте характеристики розмовної мови, які використовуються в публіцистичному тексті.

Завдання 2. Назвіть характерні ознаки публістичного дискурсу, як на лексичному, так і на граматичному рівнях мовної системи.

Завдання 3. Доведіть необхідність визнання публіцистичного стилю як одного з функціональних стилів.

Завдання 4. Підготуйте приклади публіцистичного дискурсу, застосувавши різну методику пошуку.

Контрольні питання

1. Які методи найчастіше використовують ЗМІ для пошуку інформації?
2. Які причини порушення пошуку?
3. Які існують особливості іншомовних джерел?
4. У чому полягають ознаки публіцистичного мовлення?

Література: [3, с. 10–68, с. 87–113; 5, с. 14–35; 10, с. 117–132; 6, с. 27–40].

Практична робота № 3

Тема. Лінгвістичні методи аналітичного опрацювання іншомовних джерел

Мета: з'ясувати тематичні групи заголовків в іншомовному джерелі; навчитися робити власний аналіз .

Короткі теоретичні відомості

Саме видання «National Geographic» поділяє публікації за різними рубриками. У процесі дослідження встановлено п'ять тематичних груп (ТГ) заголовків: ТГ «Наука» (2.2.1.1); ТГ «Тваринний світ» (2.2.1.2); ТГ «Подорожі» (2.2.1.3); ТГ «Історія» (2.2.1.4); ТГ «Культура» (2.2.1.5).

2.2.1.1 Заголовки ТГ «Наука» налічують 30,4 % (152 од.), наприклад:

To prepare for rising temperatures, scientists map urban 'hot spots'.

From diamonds to rockets, mourning the dead has gotten high-tech.

How personalized medicine is transforming your health care.

У межах цієї теми простежується тенденція до висвітлення проблеми пандемії коронавірусної хвороби, наприклад:

How photography helps us make sense of this unforgettable year.

The pandemic dealt photographers setbacks – and surprises.

2.2.1.2 У межах ТГ «Тваринний світ» було виділено 27,7 % (136 од.), наприклад;

The hidden world of cute damselflies enchanted this photographer

Meet Flamingo Bob, the poster bird for conservation

Insights on mighty ‘water bears’, hardy seeds, and a new sensory organ

2.2.1.3 Заголовки ТГ «Подорожі» налічують 19,4 % (97 од.), наприклад:

5 spectacular places to celebrate Carnival

How Alex Honnold made ‘the ultimate climb’ – without a rope

Step inside this massive cave labyrinth hidden under Borneo

2.2.1.4 У межах ТГ «Історія» було виділено 17% (85 од.), наприклад;

Meet the new dinosaur known as the «destroyer of shins»

What will make cities livable as millions more move to them?

This Stone Age settlement took humanity’s first step toward city life

Проаналізувавши заголовки цієї ТГ, можна стверджувати, що простежується тенденція до висвітлення тем, пов’язаних з історією темношкірих людей, наприклад:

Our honest, hidden thoughts on race captured in just 6 words

To combat racial injustice we must fully tell its stories

Tulsa confronts the day a white mob destroyed a Black community

2.2.1.5 Заголовки ТГ «Культура» налічують 6 % (30 од.), наприклад:

On today’s battlefields, more women than ever are in the fight

The drum majorettes of South Africa can outwork you

Inside El Salvador’s battle with violence, poverty, and U.S. policy

Завдання до теми

Завдання 1. Проаналізуйте тематичні групи заголовків.

Завдання 2. Простежте відмінність між різними рубриками.

Завдання 3. Підготуйте власні приклади, застосувавши лінгвістичні методи .

Контрольні питання

1. У чому полягає важливість аналітичного опрацювання іншомовних джерел?

2. Що включає в себе методологія аналітичного опрацювання?

3. Як застосовувати методи корпусної лінгвістики для аналізу великих обсягів іншомовних текстів, і які інструменти для цього існують?

Література: [4, с. 3–10; 9, с. 95–120; 10, с. 17–27; 16, с. 306; 19, с. 41–49].

Практична робота № 4

Тема. Дослідження друкованої іншомовної оригінальної літератури публіцистичного дискурсу та розширення лексико-граматичних навичок

Мета: ознайомити студентів з етапами дослідження іншомовної оригінальної літератури та збагатити лексико-граматичні навички.

Короткі теоретичні відомості

Слово автора – це функціональна діалектична єдність «чужого» та «свого» діалогу з адресатом, новаторське, творче перетворення своєї думки, це – інтерпретація свого та чужого, перевтілення їх у новий текст, який змінює когнітивну діяльність адресата, а, можливо, відштовхне в ситуації критично налаштованого читача. Інтертекстуальність доречно інтерпретувати як властивість тексту, через яку породження та сприйняття одного тексту залежить від знання інших текстів. Тому, інтертекстуальність – це знання.

У конвергенції двох текстів – евристичне протиріччя між стилями (науковим та художнім), що експлікується рівнем знання адресата (інтерпретатора) у процесі діалектичного пізнання якісно нового (пародійного) тексту, що набув super-текстуальності – текстуальності комічного тексту.

Діалогічні відносини між текстами можуть являти собою своєрідний «кругообіг»: взаємозв'язок між текстами часто спричиняє «діалогічне» колажування, гібридизацію, бриколаж:

To be is to do. – Nietzsche.

Do be, do be, do be. – Frank Sinatra.

Do be or not do be. – Hamlet with a cold.

Конвергенція спостерігається у трансформованих прислів'ях, які стають гібридними каламбурами-блендами. Вони є досить популярною формою діалектико-діалогічної мовної гри, коли частина відомого прислів'я відсікається і до нього додається частина іншого прислів'я: Better late than an apple a day (Пор. Better late than never і An apple a day keeps a doctor away. Або таке: Late to bed, early to rise makes a fan radio-wise (Пор. Early to bed and early to rise makes a man healthy, wealthy and wise), де використовується засіб портмонту – перефразування і гібридизація, коли до відомого прислів'я додається новий зміст).

Завдання до теми

Завдання 1. Назвіть, чим може бути слово автора в публіцистичному дискурсі.

Завдання 2. Розкажіть про головні характеристики іншомовної оригінальної літератури.

Завдання 3. Наведіть приклади діалектико-діалогічної мовної гри.

Завдання 3. Підготуйте приклади художніх засобів з обраних вами творів.

Контрольні питання

1. Які власні дослідження ви зробили щодо публіцистичного дискурсу?

2. Як розширились ваші лексико-граматичні навички?

3. Як відбувається розвиток мови і якими процесами супроводжується?

Література: [4 с. 6–8; 6, с. 6–8; 11, с. 148–150; 13 с. 15–16; 14, с. 114–119].

Практична робота № 5

Тема. Електронні іншомовні джерела публіцистичного дискурсу

Мета: пошук різноманітної та актуальної інформації, представленої різними мовами, навчитися обмінюватися ідеями, поглядами та аналітикою з широкого кола питань, що стосуються міжнародної спільноти.

Короткі теоретичні відомості

Електронні іншомовні джерела публіцистичного дискурсу – це вебсайти, блоги, онлайн-платформи та інші цифрові ресурси, що містять публіцистичні тексти (статті, інтерв'ю, репортажі, коментарі тощо), створені іноземними мовами та призначені для широкої аудиторії.

Щодо їхніх особливостей:

Мова: тексти публікуються іноземними мовами, що потребує від читачів володіння цими мовами на достатньому рівні для розуміння змісту.

Авторство: авторами можуть бути як професійні журналісти, так і блогери, експерти, громадські діячі тощо, які представляють різні країни та культури.

Тематика: охоплюють широкий спектр суспільно-політичних, економічних, культурних та інших питань, що є актуальними для міжнародної спільноти.

Формати: представлені в різних форматах, таких як текстові статті, аудіо- та відеоматеріали, інфографіка тощо.

Інтерактивність: багато електронних джерел передбачають можливість для читачів коментувати та обговорювати публікації, що сприяє розвитку публічного діалогу.

Доступ до різноманітної інформації: дозволяють отримувати інформацію з першоджерел, безпосередньо від представників інших країн та культур, що сприяє формуванню об'єктивного погляду на події у світі.

Розширення світогляду: знайомство з різними точками зору та культурними контекстами сприяє розширенню світогляду та кращому розумінню міжнародних відносин.

Розвиток мовних навичок: читання іншомовних публіцистичних текстів є ефективним способом удосконалення мовних навичок, збагачення словникового запасу та ознайомлення зі стилістичними особливостями публіцистичного жанру.

До прикладів належать: BBC News (англійська мова), CNN (англійська мова), The New York Times (англійська мова), Le Monde (французька мова), Deutsche Welle (німецька мова), El País (іспанська мова), The Guardian (англійська мова), Reuters (англійська мова), Al Jazeera (англійська мова)

Тож, обирайте авторитетні джерела, тобто надавайте перевагу відомим і перевіреним виданням, які дотримуються журналістських стандартів та мають позитивну репутацію.

Критично оцінюйте інформацію: не сприймайте все, що читаєте, за чисту монету, перевіряйте факти та порівнюйте інформацію з різних джерел.

Звертайте увагу на мову: якщо ви не впевнені у своєму володінні іноземною мовою, використовуйте онлайн-перекладачі або словники для розуміння складних слів та виразів.

На сучасному етапі розвитку наукової думки дискурс знаходиться в центрі уваги низки гуманітарних наук: лінгвістики, філософії, психології, літературознавства, політології, етнографії, теорії комунікації тощо. Перехід до дискурсивної парадигми є закономірним розвитком мовознавчої думки.

Завдання до теми

Завдання 1. З’ясуйте, які методи критичного аналізу інформації, отриманої з іншомовних джерел, ви можете порадити, щоб уникнути дезінформації та пропаганди.

Завдання 2. Назвіть**,** які можливості для навчання та розвитку мовних навичок пропонують електронні іншомовні джерела публіцистичного дискурсу.

Завдання 3. Зазначте ресурси та інструменти, які допомагають перекладати та розуміти іншомовні тексти, зокрема публіцистичного характеру.

Контрольні питання

1. Як ефективно знаходити потрібну інформацію в іншомовних джерелах, особливо якщо не володієш мовою на достатньому рівні?
2. Як можна використовувати іншомовні джерела для професійного розвитку та кар'єрного зростання?
3. Які тенденції розвитку електронних іншомовних джерел публіцистичного дискурсу ви можете передбачити?

Література: [5, с. 58–93; 7, с. 35–68; 8, с. 46–53; 19, с. 41–49; 21, с. 172–176].

Практична робота № 6

Тема. Пошук інформації в мережі Інтернет за методом ключових слів

Мета: навчити студентів швидко та ефективно знаходити потрібну інформацію серед величезного обсягу даних, що зберігаються в Інтернеті.

Короткі теоретичні відомості

Пошук інформації в мережі Інтернет за методом ключових слів: короткі теоретичні відомості

Пошук за ключовими словами – це один з найпоширеніших та найефективніших способів знаходження потрібної інформації в Інтернеті. Він полягає у використанні спеціальних слів або фраз (ключових слів), які найбільш точно відображають тему або зміст того, що ви шукаєте.

Як це працює? Користувач вводить ключові слова у пошуковий рядок пошукової системи (наприклад, Google, Bing, Yahoo) або іншого ресурсу (наприклад, YouTube, Вікіпедія). Пошукова система аналізує запит та шукає веб-сторінки, документи або інші файли, які містять ці ключові слова або схожі за значенням. Результати пошуку відображаються у вигляді списку посилань, де кожне посилання веде на сторінку, яка відповідає запиту. Користувач переглядає список результатів та обирає ті посилання, які здаються найбільш релевантними та корисними.

Як правильно підібрати ключові слова?

Визначте тему: чітко сформулюйте, що саме ви хочете знайти.

Використовуйте конкретні слова: чим точніше ключове слово, тим більш релевантними будуть результати пошуку.

Експериментуйте: спробуйте різні варіанти ключових слів, синоніми та словосполучення.

Ураховуйте контекст: подумайте, як саме автори вебсторінок можуть називати ту інформацію, яку ви шукаєте.

Використовуйте оператори пошуку: деякі пошукові системи підтримують спеціальні символи та оператори, які дозволяють уточнювати запит (наприклад, лапки для пошуку фрази, знак «–» для виключення слова).

Переваги пошуку за ключовими словами. Дозволяє швидко знаходити потрібну інформацію серед мільярдів веб-сторінок. Можна шукати будь-яку інформацію, використовуючи різні варіанти ключових слів. Пошукові системи є безкоштовними та доступними для всіх користувачів Інтернету.

Поради щодо ефективного пошуку:

Використовуйте кілька ключових слів: це допоможе звузити коло пошуку та отримати більш точні результати. Перевіряйте правопис: помилки в ключових словах можуть призвести до того, що ви не знайдете потрібну інформацію. Використовуйте розширений пошук: багато пошукових систем пропонують розширені можливості пошуку, які дозволяють уточнювати запит за різними параметрами (наприклад, дата публікації, тип файлу, мова).

Оцінюйте результати пошуку: не всі посилання, які відображаються в результатах пошуку, є однаково корисними. Переглядайте описи сторінок та обирайте ті, які здаються найбільш релевантними.

Пошук за ключовими словами – це важлива навичка, яка допоможе вам ефективно користуватися Інтернетом та знаходити потрібну інформацію.

Завдання до теми

Завдання 1. Охарактеризуйте, як правильно визначити ключові слова для свого запиту, щоб отримати найбільш релевантні результати.

Завдання 2. З'ясуйте, як використовувати оператори пошуку (наприклад, лапки, знаки «+», «–») для уточнення запиту та звуження кола пошуку.

Завдання 3. Проаналізуйте, як враховувати контекст пошуку та наміри користувача під час вибору ключових слів.

Завдання 4. З'ясуйте, які помилки найчастіше допускають користувачі під час пошуку за ключовими словами, і як їх уникнути.

Контрольні питання

1. Які існують інструменти та методи для розширення списку ключових слів та знаходження їх синонімів?

2. Як оцінити якість та достовірність інформації, отриманої за допомогою пошуку за ключовими словами?

3. Як використовувати пошук за ключовими словами для дослідження певної теми або питання?

4. Як використовувати пошук за ключовими словами для пошуку зображень, відео, новин та інших типів контенту?

Література: [7, с. 110–200; 3, с. 87–120; 1, с. 56–69; 9, с. 5–68].

Практичне заняття № 7

Тема. Основи перекладу професійно-орієнтованих іншомовних джерел

Мета: забезпечити доступ студентів до актуальної та достовірної інформації, яка публікується іноземними мовами, ознайомити з основними принципами та правилами перекладу.

Короткі теоретичні відомості

Переклад професійно-орієнтованих іншомовних джерел – це процес передачі змісту текстів, що мають спеціальну термінологію та призначені для фахівців у певній галузі, з однієї мови на іншу.

Можна виділити певні особливості. Тексти містять багато термінів, зрозумілих лише професіоналам у відповідній сфері. Стиль викладу часто є

офіційно-діловим або науковим, характеризується точністю, логічністю та відсутністю емоційного забарвлення. Тексти призначені для фахівців, які мають відповідні знання та досвід. Переклад має бути не тільки точним, але й функціональним, тобто відповідати вимогам професійної комунікації.

Основні принципи. Переклад повинен повністю передавати зміст оригіналу, зберігаючи його смислову та стилістичну точність. Також має бути точним у передачі термінології та фактів, не допускаючи спотворень або неточностей. Професійний переклад повинен відповідати своїй функції, тобто бути зрозумілим та корисним для цільової аудиторії. Стиль перекладу повинен відповідати стилю оригіналу та вимогам професійної комунікації.

Саме за процесом перекладу повинні дотримуватись певних правил. А саме:

–ознайомлення з текстом: перекладач уважно вивчає текст оригіналу, з'ясовує його тему, зміст та особливості;

–аналіз: перекладач аналізує текст, виділяє ключові слова та терміни, визначає його структуру та стиль;

–переклад: перекладач здійснює переклад тексту, дотримуючись принципів адекватності, точності та функціональності;

–редагування: перекладач перевіряє переклад на помилки та неточності, редагує його стиль та структуру;

–корекція: за необхідності перекладач вносить корекції до перекладу, з огляду на зауваження редактора або замовника.

Переклад професійно-орієнтованих іншомовних джерел відіграє важливу роль у міжнародній комунікації, забезпечуючи доступ фахівців до світових досягнень науки та техніки, сприяючи обміну знаннями та досвідом.

Завдання до теми

Завдання 1. Поясніть основні труднощі, які виникають під час перекладу професійно-орієнтованих текстів, і як їх подолати.

Завдання 2. Назвіть, які критерії якості перекладу професійно-орієнтованих текстів є найбільш важливими, і як їх досягти.

Завдання 3. Охарактеризуйте, як правильно підібрати перекладача для роботи з професійно-орієнтованими текстами певної тематики.

Завдання 4. Проаналізуйте інструменти та ресурси, що допомагають полегшити та оптимізувати процес перекладу професійно-орієнтованих текстів.

Контрольні питання

1. Як ураховувати культурні особливості та контекст під час перекладу професійно-орієнтованих текстів, щоб забезпечити їх адекватність та зрозумілість?

2. Які етичні аспекти слід ураховувати під час перекладу професійно-орієнтованих текстів, особливо якщо вони містять конфіденційну інформацію?

3. Які існують сучасні тенденції та напрями розвитку перекладу професійно-орієнтованих текстів, зокрема з огляду на розвиток технологій?

4. Які особливості перекладу різних видів професійно-орієнтованих текстів (наукові статті, технічна документація, юридичні документи тощо)?

Література: [1, с. 70–81; 14, с. 114–119; 15, с. 305; 18, с. 144–148; 19, с. 41–49].

Практична робота № 8

Тема. Лінгвістичні особливості перекладу професійно-орієнтованих іншомовних джерел публіцистичного дискурсу

Мета: вміти донести до цільової аудиторії зміст іншомовного публіцистичного тексту, зберігаючи його ключові ідеї та факти, навчитися робити іноземну професійну інформацію доступною та корисною для фахівців, які не володіють іноземною мовою, сприяючи їх професійному розвитку та міжнародному співробітництву.

Короткі теоретичні відомості

Переклад професійно-орієнтованих іншомовних джерел публіцистичного дискурсу є складним завданням, яке потребує від перекладача не тільки глибокого знання іноземної мови, але й розуміння лінгвістичних особливостей публіцистичного стилю, а також професійної термінології.

Основними лінгвістичними особливостями публіцистичного стилю є:

–інформативність: тексти мають на меті донести до читачів важливу суспільно-політичну, економічну або культурну інформацію.

–експресивність: тексти часто містять емоційно забарвлені слова та вирази, які використовують для впливу на аудиторію.

–оціночність: тексти можуть містити оцінки подій, явищ або осіб, які відображають позицію автора.

–публіцистичність: тексти характеризуються використанням суспільно-політичної лексики, кліше, штампів та інших засобів, що роблять їх зрозумілими широкій аудиторії.

Особливості перекладу професійно-орієнтованих іншомовних джерел публіцистичного дискурсу:

–передача інформації: перекладач повинен точно та об'єктивно передати зміст оригіналу, зберігаючи його інформативність.

–збереження експресивності: перекладач повинен передати емоційне забарвлення оригіналу, якщо воно є важливим для розуміння змісту.

–адекватність оцінок: перекладач повинен адекватно передати оцінки, що містяться в оригіналі, беручи до уваги культурні та лінгвістичні особливості обох мов.

–адаптація до аудиторії: перекладач повинен адаптувати текст перекладу до цільової аудиторії, зважаючи на її мовні та культурні особливості.

–використання професійної термінології: перекладач повинен володіти професійною термінологією відповідної галузі, щоб точно та зрозуміло передати зміст тексту.

Щодо лінгвістичних труднощів, які можуть виникнути під час перекладу:

–багатозначність слів: одне й те саме слово може мати різні значення в різних контекстах.

–омонімія: слова, які звучать однаково, але мають різне значення.

–синонімія: слова, які мають схоже значення, але можуть відрізнятися за емоційним забарвленням або стилістичним забарвленням.

–фразеологізми: стійкі словосполучення, які мають переносне значення.

–культурні відмінності: особливості культури, які можуть впливати на розуміння тексту.

Тож, для отримання професійного перекладу слід:

–ретельно вивчити оригінал: перед початком перекладу уважно ознайомитись з текстом оригіналу, з'ясувати його тему, зміст та особливості.

–використовувати словники та довідники: користуватися різноманітними словниками, довідниками та іншими ресурсами, щоб уточнити значення слів та термінів.

–звертати увагу на контекст: ураховувати контекст, у якому вживаються слова та вирази, щоб правильно їх зрозуміти та перекласти.

–адаптувати текст до аудиторії: ураховуйте мовні та культурні особливості цільової аудиторії, щоб зробити текст перекладу зрозумілим та цікавим.

–перевірити переклад: після завершення перекладу уважно перевірте його на помилки та неточності.

Переклад професійно-орієнтованих іншомовних джерел публіцистичного дискурсу є складним, але важливим завданням, яке потребує від перекладача високої професійної майстерності та глибокого розуміння лінгвістичних особливостей публіцистичного стилю.

Завдання до теми

Завдання 1. Надайте характеристику лінгвістичним труднощам, які найчастіше зустрічаються під час перекладу професійно-орієнтованих текстів публіцистичного стилю.

Завдання 2. Проаналізуйте, як забезпечити точність та адекватність перекладу термінології, беручи до уваги її багатозначність та вузькоспеціалізований характер.

Завдання 3. Визначте, як передати експресивність та емоційне забарвлення оригіналу, не порушуючи стилістичну єдність та професійну спрямованість тексту.

Контрольні питання

1. Які стратегії та методи перекладу є найбільш ефективними для подолання лінгвістичних труднощів та досягнення високої якості перекладу?

2. Як використовувати лінгвістичний аналіз тексту оригіналу для виявлення ключових особливостей та вибору оптимальних варіантів перекладу?

3. Які особливості перекладу різних видів публіцистичних текстів (статті, інтерв'ю, репортажі тощо) слід ураховувати для досягнення найкращих результатів?

Література: [11, с. 148–150; 21, с. 172–176; 22; 2 с. 54–78].

2 ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Надайте визначення поняття «публіцистичний стиль мовлення».

2. Проаналізуйте прагматичний аспект дескрипцій одягу в англомовному публіцистичному дискурсі.

3. З'ясуйте особливості граматики заголовків видання «National Geographic».

4. Охарактеризуйте класифікація заголовків «National Geographic» за ефективністю та прийомами їх створення.

5. Проаналізуйте п'ять типів «ефективних» заголовків.

6. Обґрунтуйте, на що потрібно покладатися для пошуку необхідної інформації в іншомовних джерелах.

7. Які існують функції публіцистичного стилю мовлення?

8. Які є напрями аналізу визначення необхідної інформації?

9. У яких межах тісно співпрацюють стилі публіцистичного дискурсу?

10. Які особливості визначають престиж мови?

11. Які методи найчастіше використовують ЗМІ для пошуку інформації?

12. Які існують причини порушення пошуку?

13. Які існують особливості іншомовних джерел?

14. У чому полягають ознаки публіцистичного мовлення?

15. У чому полягає важливість аналітичного опрацювання іншомовних джерел?

16. Що включає в себе методологія аналітичного опрацювання?

17. Як застосовувати методи лінгвістики для аналізу великих обсягів іншомовних текстів, і які інструменти для цього існують?

18. Назвіть, чим може виступати слово автора в публіцистичному дискурсі.

19. Розкажіть про головні характеристики іншомовної оригінальної літератури.

20. Наведіть приклади діалектико-діалогічної мовної гри.

21. Підготуйте приклади художніх засобів з обраних вами творів.

22. Які власні дослідження ви зробили щодо публіцистичного дискурсу?

23. Як відбувається розвиток мови і якими процесами супроводжується?

24. Які методи критичного аналізу інформації, отриманої з іншомовних джерел, ви можете порадити, щоб уникнути дезінформації та пропаганди?

25. Які можливості для навчання та розвитку мовних навичок пропонують електронні іншомовні джерела публіцистичного дискурсу?

26. Зазначте ресурси та інструменти, які допомагають перекладати та розуміти іншомовні тексти, зокрема публіцистичного характеру.

27. Як ефективно знаходити потрібну інформацію в іншомовних джерелах, особливо якщо не володієте мовою на достатньому рівні?

28. Як можна використовувати іншомовні джерела для професійного розвитку та кар'єрного зростання?

29. Які тенденції розвитку електронних іншомовних джерел публіцистичного дискурсу ви можете передбачити?

30. Охарактеризуйте, як правильно визначити ключові слова для свого запиту, щоб отримати найбільш релевантні результати.

31. Як використовувати оператори пошуку (наприклад, лапки, знаки «+», «–») для уточнення запиту та звуження кола пошуку?

32. Проаналізуйте, як враховувати контекст пошуку та наміри користувача під час вибору ключових слів?

33. Які помилки найчастіше допускають користувачі під час пошуку за ключовими словами, і як їх уникнути?

34. Які існують інструменти та методи для розширення списку ключових слів та знаходження їх синонімів?

35. Як оцінити якість та достовірність інформації, отриманої за допомогою пошуку за ключовими словами?

36. Як використовувати пошук за ключовими словами для дослідження певної теми або питання?

37. Як використовувати пошук за ключовими словами для пошуку зображень, відео, новин та інших типів контенту?

38. Поясніть основні труднощі, які виникають під час перекладу професійно-орієнтованих текстів, і як їх подолати.

39. Назвіть критерії якості перекладу професійно-орієнтованих текстів, які є найважливішими, і як їх досягти.

40. Охарактеризуйте, як правильно підібрати перекладача для роботи з професійно-орієнтованими текстами певної тематики.

41. Проаналізуйте інструменти та ресурси, що допомагають полегшити та оптимізувати процес перекладу професійно-орієнтованих текстів.

42. Як ураховувати культурні особливості та контекст під час перекладу професійно-орієнтованих текстів, щоб забезпечити їх адекватність та зрозумілість?

43. Які етичні аспекти слід ураховувати під час перекладу професійно-орієнтованих текстів, особливо якщо вони містять конфіденційну інформацію?

44. Які існують сучасні тенденції та напрями розвитку перекладу професійно-орієнтованих текстів, зокрема з огляду на розвиток технологій?

45. Які особливості перекладу різних видів професійно-орієнтованих текстів (наукові статті, технічна документація, юридичні документи тощо)?

46. Проаналізуйте, як забезпечити точність та адекватність перекладу термінології, з огляду на її багатозначність та вузькоспеціалізований характер.

47. Визначте, як передати експресивність та емоційне забарвлення оригіналу, не порушуючи стилістичну єдність та професійну спрямованість тексту.

48. Які стратегії та методи перекладу є найефективнішими для подолання лінгвістичних труднощів та досягнення високої якості перекладу?

49. Як використовувати лінгвістичний аналіз тексту оригіналу для виявлення ключових особливостей та вибору оптимальних варіантів перекладу?

50. Які особливості перекладу різних видів публіцистичних текстів (статті, інтерв’ю, репортажі тощо) слід ураховувати для досягнення найкращих результатів?

3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Порядок перерахунку рейтингових показників 100-бальної системи вищої шкали в національну шкалу оцінювання знань і європейську шкалу ECTS.

Інтервальна шкала оцінок установлює взаємозв'язки між рейтинговими показниками і шкалами оцінок.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Значення оцінки ЕКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою (іспит, диф. залік, курсовий проєкт (робота))
0–100		відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті знання, вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
2–89		дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре

4–81		добре	Здобувач уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок		
4–73		задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктив-ний)	задовільно
0–63		достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
5-59	Х	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
-34		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

Оцінку для іспиту виставляють з урахуванням поточної роботи студента протягом усього семестру. Ураховують як відвідування занять і аудиторну роботу, так і виконання індивідуальних завдань і завдань для самостійного опрацювання.

Оцінювання знань студентів під час поточного контролю відбувається

на підставі таких критеріїв.

1. Правильність відповідей (правильне, чітке, поглиблене викладення теоретичних понять).

2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу й самостійність суджень.

3. Новизна навчальної інформації; рівень використання наукових (теоретичних знань).

4. Уміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями у повсякденному житті.

5. Відповідальність студентів оцінюють і за формою, тобто щодо логічності, чіткості, виразності викладення навчальної літератури.

Розподіл балів за видами роботи та формами контролю

Семестровий підсумковий контроль проводять у формі іспиту. Іспит – це стандартизована форма контролю досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти, та оцінювання таких результатів навчання.

Вид занять	Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				Підсумковий тест (іспит)	Сума
	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8		
Лекції	–	–	–	–	–	–	–	–		–
Практ.зан.	2	4	4	4	4	4	4	4		30
Поточн. контр.: реферат	5	4	4	4	5	4	4	4		50
опитування	2	2	2	2	2	2	2	2		
Усього	9	10	10	10	11	10	10	10	20	100

Т1, Т2 ... Т8 – теми

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Досенко А. К., Погребняк І. Г. Інтернет-журналістика. Комунікативні маркери: навчально-методичний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 184 с.

2. Зражевська Н. І. Теорія медіа та суспільства: навчальний посібник. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 198 с.

3. Квіт С. Масові комунікації: підручник. Друге видання, виправлене і доповнене. Київ: Києво-Могилянська академія, 2018. 352 с.

4. Малая О. Ю. Мови медіа: навчально-методичний комплекс для студентів соціологічного факультету спеціальності «Медіа-комунікації». Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 49 с.

5. Павлів В. В. Журналістський фейлетон: практичний посібник. Львів: УКУ, 2017. 132 с.

6. Партико З. В. Логіка. Теоретичні основи та прикладне застосування в мас-медіа: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 332 с.

7. Савчук Р. Л. Мова засобів масової інформації: хрестоматія до дисципліни. Івано-Франківськ: ПНУ, 2017. 135с.

8. Санстейн Кас, Талер Річард. Як допомогти людям зробити правильний вибір. Київ: Наш Формат, 2017. 312 с.

9. Сінґер Пітер, Брукінґ Емерсон Війна лайків. Зброя в руках соціальних мереж. Харків: КСД, 2019. 320 с.

10. Холод О. М. Комунікаційні технології. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 211 с.

Додаткова

11. Гайкова А. Р. Lexical changes in English caused by the coronavirus pandemic: main research trends. *Наука XXI століття: виклики сьогодення*: матеріали V Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Київ: ДТЕУ, 12 травня 2022 р. С. 148–150.

12. Гайкова А. Р. Pandemic vocabulary in the language of the media. *Психолого-педагогічні, правові та соціально-культурні проблеми сучасного суспільства*: зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції. Кременчук: КрНу, 16–17 листопада 2023 р. С. 122-123. DOI https://doi.org/10.32782/FPHiSN.2023.3.122-123

13. Гайкова А. Р., Гайкова Т. В. Мова медіа в просторі сучасної реклами. *Ідеї академіка Вернадського та науково-практичні проблеми сталого розвитку освіти і науки*: зб. матеріалів конференції. Кременчук: ПП Щербатих О. В., 2023. С. 15–16. DOI https://doi.org/10.32782/2079-5009.2023.1.4

14. Гайкова А. Р., Беспарточна О. І. Особливості формування професійної діяльності майбутніх фахівців гуманітарного спрямування. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського.* 2023. Вип. 1 (138). С. 114–119. DOI https://doi.org/10.32782/1995-0519.2023.1.6

15. Гайкова А. Р., Пухова М. С. Кодекс журналістської етики під час війни. *Актуальні проблеми життєдіяльності суспільства*: матеріали XXX Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених. Кременчук: КрНУ, 20 – 21 квітня 2023. С. 305

16. Гайкова А. Р., Ракович М. О. Гендерна стереотипізація у журналістиці. *Актуальні проблеми життєдіяльності суспільства*: матеріали XXX Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених. Кременчук: КрНУ, 20–21 квітня 2023. С. 306.

17. Гайкова А. Р., Сакаль В. І. Проблеми сучасної міжнародної журналістики. *Актуальні проблеми життєдіяльності суспільства:* матеріали XXX Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених. Кременчук: КрНУ, 20–21 квітня 2023. С. 309.

18. Сізова К. Л., Алексеєнко Н. М. Робота з медіаконтентом з метою формування лексичної компетентності майбутніх журналістів. *Інженерні та освітні технології.* Щоквартальний науково-практичний журнал [Електронний журнал] вип. 3 (19). Кременчук: КрНУ, 2017. С. 144–148.

19. Сізова К. Л., Синєокий О. В., Хміль-Чуприна В. В. Засоби масової комунікації діаспор народів ЄС в українському медіапросторі. Запоріжжя: Держава і регіони 4 (56), 2023. С. 41–49.

20. Сізова К. Л., Синєокий О. В., Хміль-Чуприна В. В., Синєокий А. Медійна інтерпретація та цифрове переосмислення музичного мовлення (до дослідження журналістського досвіду Джона Піла на BBC Radio 1). *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського* 5 (34). Київ: ТНУ, 2023. С. 137–148.

21. Сізова К. Л., Шабуніна В. В., Бутко Л. В. Інтертекстуальні зв'язки як прояв тяглості української літературної традиції. Закарпатські філологічні студії 3 (27), 2023. С. 172–176.

Інформаційні ресурси

22. Навчальні матеріали онлайн. National Geographic. URL: https://www.nationalgeographic.com/ (дата звернення 21.01.2025).

23. Навчальні матеріали онлайн. Новини BBC. URL: https://www.bbc.com/ (дата звернення 21.01.2025).

24. Навчальні матеріали онлайн. Новини The New York Times. URL: https://www.nytimes.com/international/ (дата звернення 21.01.2025).

Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Публіцистичний дискурс іноземної мови» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього рівня денної форми навчання зі спеціальності 061 – «Журналістика» освітньо-професійної програми «Журналістика»

Укладач асист. А. Р. Гайкова
Відповідальний за випуск завідувач кафедри лінгводидактики і журналістики
д. філ. н. проф. К. С. Сізова

Підп. до др. 17.03.2025 . Формат 60х84 1/16. Папір тип. Друк ризографія.
Ум. друк. арк. 1,58. Наклад 2 прим. Зам. № 22281. Безкоштовно.

Редакційно-видавничий відділ
Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського
вул. Університетська, 20, м. Кременчук, 39600